

Ansøgning om godkendelse af nyt udbud (dublering) af skibsassistentuddannelsen i Esbjerg.

MARTEC ansøger hermed om tilladelse til at udbyde den grundlæggende maritime uddannelses indledende emner i Esbjerg i en toårig forsøgsperiode fra og med august 2025, med mulighed for forlængelse. Udbuddet vil blive gennemført i samarbejde med Fredericia Maskinmesterskole, som vil bidrage med undervisere og fysiske ressourcer.

Baggrund for ansøgningen

Der uddannes i dag for få skibsassistenter til det behov der er i erhvervet.

Esbjerg er Danmarks offshore-hovedstad og vil fortsat være det, når den planlagte udbygning af havvind eskalerer i de kommende år, men manglen på arbejdskraft hos offshore-rederierne kan forventes at blive en flaskehals for den grønne omstilling, hvis ikke der sættes ind med nye uddannelsesinitiativer nu.

Erhvervet og Danske Rederier arbejder på en model, hvor skoletilbud, praktikplads og efterfølgende jobmulighed tilbydes som færdig pakke til eksempelvis Esbjergs unge¹.

Et set-up, som forventes at kunne vække interessen for skibsassistentuddannelsen, både blandt de relativt mange unge i Esbjerg, som er uden for både uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet og blandt afgangselever fra folkeskolen generelt, som ønsker hurtigst mulig at få en erhvervskarriere med mulighed for efterfølgende evt. at bygge oven på uddannelsen.

Behov på arbejdsmarkedet for det nye uddannelsesudbud (dublering)

Der uddannes i dag ca. 400 ubefarne skibsassistenter pr. år i Danmark, hvoraf ca. 10% videreuddanner sig til befarne skibsassistenter efter opnåelse af 1 års sejltid. Antallet af dimittender har været stabilt med svag nedadgående tendens i de senere år (se bilag 1).

Uddannelsen udbydes i dag på MARTEC Frederikshavn og på Svendborg Søfartsskole samt på de to skoleskibe DANMARK og Georg Stage.

Ledigheden for skibsassistenter er iflg. Dansk Metals Maritime Afdelings A-kasse særdeles lav² og der er med det nuværende antal dimittender ikke rum for udvidelse af aktivitetsniveauet i branchen.

Den grønne omstilling med udvidelsen indenfor offshore vindmølleparker og Carbon Storage i Nordsøen undergrunden forventes at få betydelig indflydelse på efterspørgslen efter skibsassistenter.

Der er i dag installeret ca. 2,3 GW offshore vind og der forventes etableret ca. 1,3 GW offshore vind yderligere pr. år frem mod 2050 ifølge Energistyrelsen: "Der er store planer for udviklingen af havvind i Danmark, med 9 GW udbudt frem imod 2030, og Esbjerg Erklæringen lover 35 GW havvind i Nordsøen i 2050"³, ⁴. Målet for Danmark, Tyskland, Holland og Belgien er i alt 150 GW havvind i Nordsøen i 2050.

¹ Danske Rederier og Dansk Metal: "Uddannelsesudspil - Flere hænder til Det Blå Danmark og den grønne omstilling nu", oktober 2023 https://danishshipping.dk/media/qybf2vnu/danske-rederier_uddannelsesudspil.pdf

² <https://www.co-sea.dk/lav-ledighed-for-faglaerte-skibsassistenter.41581.aspx>

³ Energistyrelsen: "Ordninger til fremme af vedvarende energi", <https://ens.dk/ansvarsomraader/vindmoeller-paa-hav/fakta-om-vindenergi-paa-hav>

⁴ The Declaration of Energy Ministers on The North Sea as a Green Power Plant of Europe: [https://www.en.kefm.dk/Media/637884570050166016/Declaration%20of%20Energy%20Ministers%20\(002\).pdf](https://www.en.kefm.dk/Media/637884570050166016/Declaration%20of%20Energy%20Ministers%20(002).pdf)

Med Energistyrelsens prognose for udbygning af dansk offshore vindenergi vil der, indenfor dette segment, blive behov for ca. 5 gange så mange skibsassistenter i 2030 og i 2050 vil der, alt andet lige, være behov for ca. 15 gange så mange skibsassistenter som segmentet beskæftiger i dag i forbindelse med drift og vedligehold.

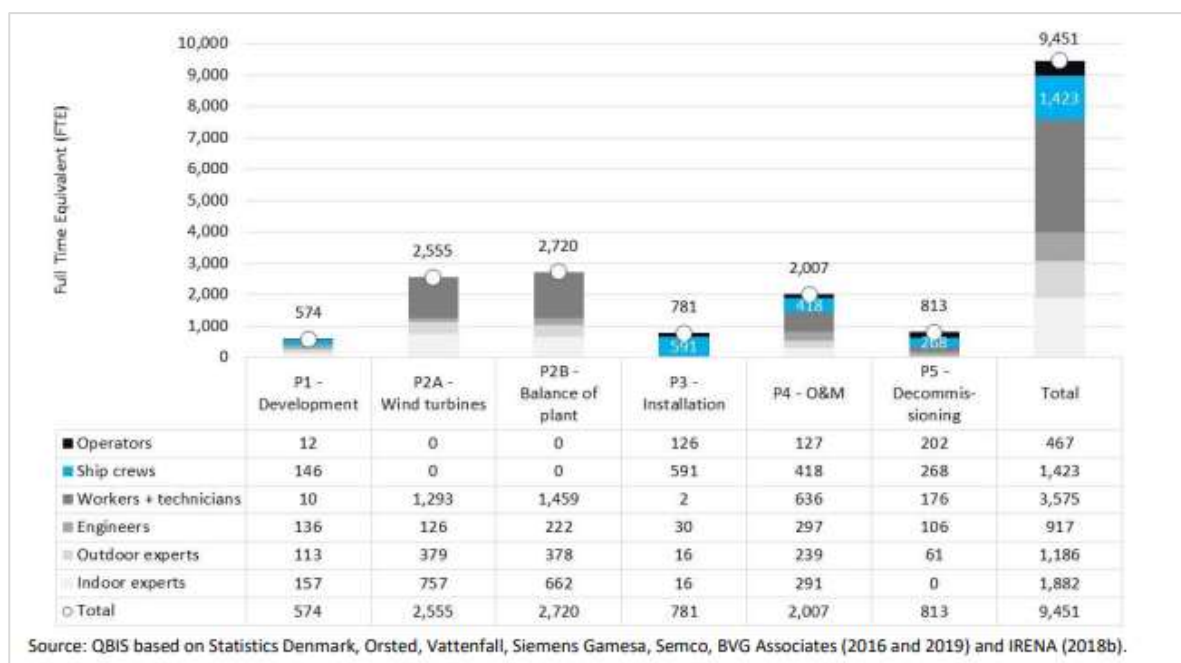
Hertil kommer behovet for skibsassistenter i forbindelse med udvikling, opførelse og nedtagning af offshore vindmøller.

I følge QBIS Danmark: "Socio-economic impact study of offshore wind"⁵ er arbejdskraftbehovet for skibsbesætninger pr. GW offshore vind:

Udvikling	146 mandeår
Installering	591 mandeår
Drift og vedligehold	17 mandeår/år i 25 år
Nedtagning	268 mandeår

Med QBIS's estimat for arbejdskraftbehov for skibsbesætninger pr. GW offshore vind og Energistyrelsens prognose for udbygning af offshore vind vil der, indenfor dette segment, blive behov for 1.150 mandeår i 2030 og i 2050 vil der være behov for 1.900 mandeår. Skibsassistenterne udgør typisk 10-15% af skibsbesætningen på supportskibene. Dvs. at der i 2030 vil være behov for 230-345 skibsassistenter og at der i 2050 vil være behov for 380-570 skibsassistenter i offshore vind sektoren.

Uddannelsesbehovet i forbindelse med udbygningen af offshore vind sektoren må således forventes at blive **40-50 skibsassistenter ekstra pr. år i de kommende 15-25 år**. Hertil kommer et mindre ekstra behov for skibsassistenter i forbindelse med søtransport af CO₂ til de gamle oliefelter for CO₂ lagring.

Figur 1: Arbejdskraftbehov fordelt på profession for 1 GW offshore vindmølle (vugge til grav, 25 års levetid)

Kilde: QBIS Danmark: "Socio-economic impact study of offshore wind", 2020, side 29

⁵ QBIS Danmark "Socio-economic impact study of offshore wind", 2020, side 29, <https://danishshipping.dk/media/qbdme2zt/technical-report-socioeconomic-impacts-of-offshore-wind-01072020-3.pdf>

Estimatet på behovet for skibsassistenter i forbindelse med udbygningen af havvind og CCS underbygges også af COWI's analyse "Arbejdskraftudfordringer i Det Blå Danmark" ⁶.

Faglige forudsætninger for det nye, tidsbegrænsede uddannelsesudbud

Fundamentet for det nye udbud er en dublering af skibsassistent uddannelsen i MARTEC Frederikshavn. Uddannelseskvaliteten skal fastholdes, hvilket bl.a. betyder at der skal investeres i udstyr og ansættes min. én ressource lokalt. De mest udstyrstunge fag/kurser vil blive afholdt i Frederikshavn.

MARTEC vil udbyde uddannelsen i Esbjerg i samarbejde med FMS og i et mindre omfang med støtte fra ESVAGT.

Udkast til set-up for skibsassistentuddannelsen i Esbjerg	
Fagemne	Undervisningssted
Introduktion + §17	Esbjerg
Arbejdssikkerhed, arbejdsmiljø og vedligehold	Esbjerg
Branchekendskab	Esbjerg
Maritim sikring (ISPS)	Online
Maritim førstehjælp (Medical first AID)	Esbjerg
Brandbekæmpelse	Esbjerg
Hygiejne	Online
Vagttjeneste	Esbjerg
Skibsteknik	Esbjerg
Grundlæggende tankskibskursus	Online
Maskin- og el-lære	Esbjerg
Praktisk sømandskab (Riggerloft, anhug og surring)	Frederikshavn/Esbjerg
Søikkerhed	Frederikshavn
Indledende håndværksmæssig uddannelse	Esbjerg
Bådteneste	Rederi i Esbjerg
Tværfagligt skibsarbejde	Esbjerg/Rederi
GMDSS-ROC	Frederikshavn

Undervisningssted	Undervisningsdage
Online	7
Esbjerg	64
Rederi i Esbjerg	15
Frederikshavn	10

Figur 2 Udkast til set-up for skibsassistentuddannelsen i Esbjerg

Faglige kompetencer

Undervisere (maskinmestre og navigatører) på skibsassistentuddannelsen i Frederikshavn vil stå for uddannelsen i Esbjerg og gennemføre undervisningen assisteret af undervisere fra FMS Esbjerg.

Faciliteter

Skibsassistentuddannelsen tænkes placeret i lejede lokaler hos FMS Esbjerg og værkstedsskoleleden tænkes ligeledes gennemført på FMS Esbjerg's værkstedsskole.

Udstyr

Der skal investeres ca. 300.000 kr. i remedier til fremvisning under teoriundervisningen i bl.a. Arbejdsmiljø, arbejdssikkerhed og vedligehold, Maskin- og el-lære, Praktisk sømandskab og GMDSS ROC samt til anvendelse i praktiske opgaver i forbindelse med de tværfaglige skibsopgaver. Herved bliver uddannelsen udstyrmæssigt fuldt på højde med uddannelsen i Frederikshavn.

⁶ COWI: "Arbejdskraftudfordringer i Det Blå Danmark", JAN 2024 <https://danishshipping.dk/media/bgbji4en/arbejdskraft-til-det-blaa-danmark.pdf>

Skolehjem

Der etableres ikke skolehjem i prøveperioden, men henvises til øvrige udbudssteder med skolehjem.

Sammenhæng i uddannelsessystemet

Sammenhæng mellem uddannelsesniveauer

Der udbydes ingen direkte sammenlignelige uddannelser i Esbjerg eller nabokommunerne. Skibsmontør uddannelsen er den uddannelse der kommer nærmest Skibsassistent uddannelsen, men forskellene er rigtigt store.

Ligheder:

- Sigter mod et job i den maritime sektor

Forskelle:

- *Skibsmontøren arbejder med tekniske systemer - Skibsassistenten arbejder på dækket ombord på et skib*
- *Skibsmontøren arbejder primært på land - Skibsassistenten arbejder primært til søs*

GMU-I er adgangsgivende til GMU-A og Kystskipperuddannelsen og efterfølgende til Sætteskipper- og Skibsfører-uddannelsen.

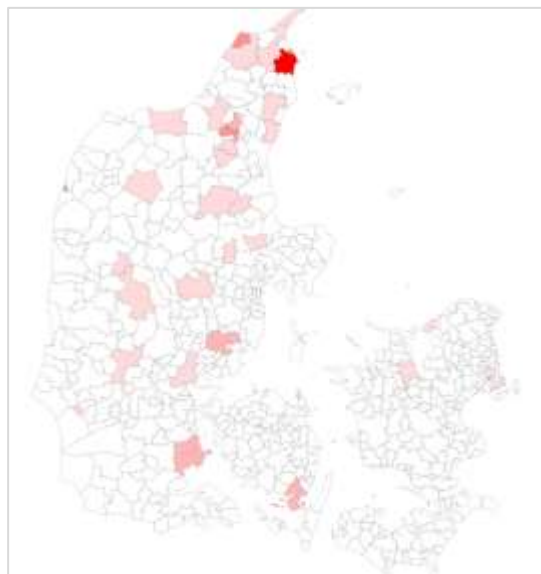
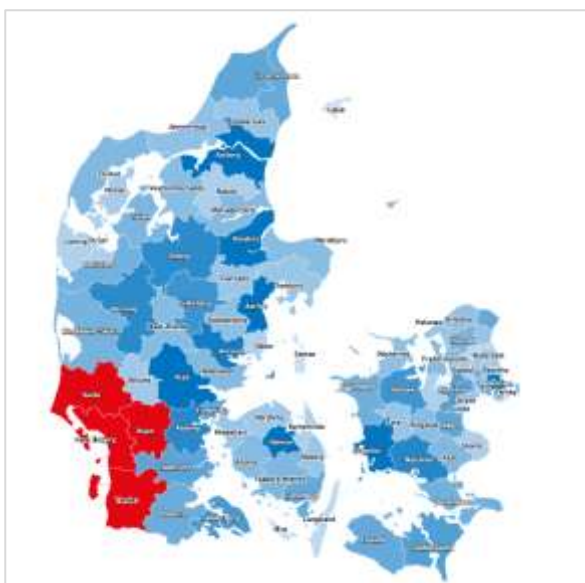
Konkurrerende uddannelser

Da der ikke er sammenlignelige uddannelser i området, forventes etablering af skibsassistentuddannelsen i Esbjerg ikke at påvirke søgningen til andre uddannelser i området i negativ retning.

Rekrutteringsgrundlag

Rekrutteringsområdet for det nye udbud forventes primært at blive Esbjerg kommune samt nabokommunerne Varde, Vejen og Tønder (figur 3).

MARTEC rekrutterer med eksisterende udbud meget få elever fra Esbjergområdet (se figur 4). Der forventes derfor ikke konkurrence om studerende mellem MARTEC – Frederikshavn, Skoleskibet DANMARK og MARTEC - Esbjerg.

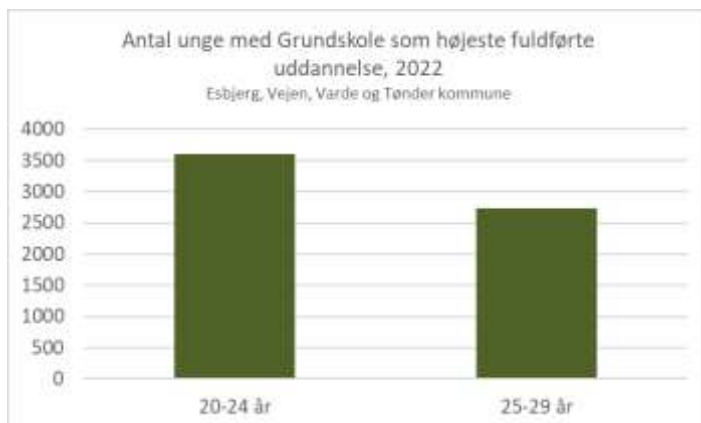

Figur 3 Rekrutteringsområde MARTEC-Esbjerg
(markeret med rødt)

Figur 4 Rekruttering 2022-2023
MARTEC-Frederikshavn og DANMARK
Kilde: MARTEC

Rekrutteringsgrundlaget til et udbud af skibsassistentuddannelsen i Esbjerg er unge der har gennemført Grundskolen, men som ikke er kommet i gang med en uddannelse.

Rekrutteringsgrundlaget blandt unge mellem 20 og 29 år med Grundskole som højeste fuldførte uddannelse er mere end 6000 unge (se figur 5).

Figur 5 Rekrutteringsgrundlag
Kilde: MARTEC på basis af Statistikbanken, LABY19

Rekrutteringsgrundlaget i ovennævnte rekrutteringsområde er på mere end 4000 unge mellem 17 og 29 år, som er udenfor beskæftigelse og uddannelse (figur 6). For unge over 20 år svarer det til ca. 15% af årgangen (3%-point over landsgennemsnittet) (figur 7).

Det estimerede rekrutteringsgrundlag understøttes af Business Esbjergs undersøgelse (se Bilag 2).

Figur 6 Rekrutteringsgrundlag
Kilde: MARTEC på basis af Statistikbanken, NEET2

Figur 7 Andel af unge udenfor beskæftigelse og uddannelse
Kilde: MARTEC på basis af Statistikbanken, NEET2

Praktikaftaler

Danske Rederier garanterer praktikplads til alle elever⁷.

Målsætning for udbuddet

Målsætningen er at der skal uddannes 30 ubefarne skibsassistenter i Esbjerg pr. år.

Støtteerklæringer

Støtteerklæringer til etableringen af skibsassistentuddannelsen i Esbjerg er vedlagt i Bilag 3.

⁷ <https://danishshipping.dk/uddannelse/maritimt-praktikkontors-markedsplads/#:~:text=a.,en%20praktikpladsgaranti%20p%C3%A5%20400%20praktikpladser>.

Bilag 1 Basisdata

Dimittender - Ubefarne skibsassistenter				
	2020	2021	2022	2023
MARTECland	79	99	88	24
MARTEC kombi				55
MARTEC SV	23	21	16	19
Skoleskibet Danmark	78	155	153	136
Svendborg Søfartsskole	34	44	41	50
Skoleskibet Georg Stage	125	125	125	125
Ubefarne skibsass. i alt	339	444	423	409
Dimittender - Befarne skibsassistenter				
	2020	2021	2022	2023
MARTEC GMA-SK	10	9	11	17
Svendborg Søfartsskole	38	43	23	25
Befarne skibsassistenter i alt	48	52	34	42
Andel af ubefarne			10%	9%

Kilde: MARTEC

Bilag 2 Business Esbjerg - Skibsassistentuddannelsen

Unge (16-30 år) der er bosat i Syddjylland samt Herning, Ikast-Brande og Ringkøbing-Skjern kommuner

**BUSINESS
ESBJERG**

Tabel 1

Alder	Syddjylland	Herning	Ikast-Brande	Ringkøbing-Skjern	Total
16 år	8.979	758	583	1.166	11.486
17 år	9.020	806	594	1.121	11.541
18 år	9.091	815	569	1.189	11.664
19 år	9.397	812	537	1.198	11.944
20 år	8.885	752	518	1.209	11.364
21 år	7.944	619	423	1.098	10.084
22 år	6.807	472	346	974	8.599
23 år	6.796	402	329	902	8.429
24 år	6.760	452	358	916	8.486
25 år	6.874	420	373	920	8.587
26 år	7.401	553	399	969	9.322
27 år	7.741	519	439	1.000	9.699
28 år	8.379	534	493	1.053	10.451
29 år	8.610	590	488	1.130	10.818
30 år	8.545	607	493	1.101	10.746
I alt	121.229	9.111	6.942	15.946	153.220

Unge (15-24 år) uden tilknytning til uddannelse eller arbejdsmarked

**BUSINESS
ESBJERG**

Tabel 4

	2022	
Kommune	Antal af unge	Andel af unge
Syddjylland	5.599	7.23%
Herning	691	6.7%
Ikast-Brande	356	8.2%
Ringkøbing-Skjern	366	6.0%
I alt	7.012	7.15%

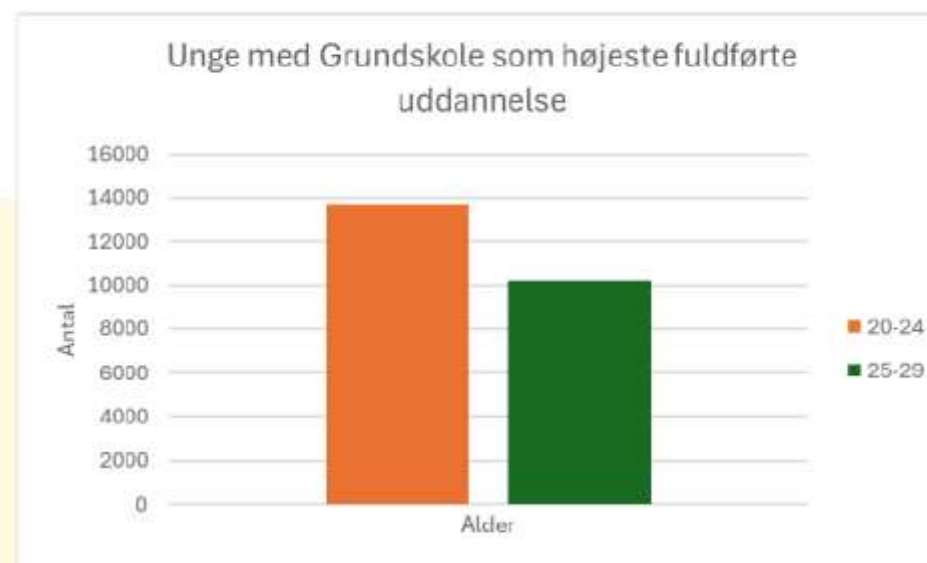

Unge (20-29 år) vis højeste fuldførte uddannelse er grundskolen

**BUSINESS
ESBJERG**

Tabel 5

2022	Alder	
Kommune	20-24	25-29
Syddjylland	11.001	8.206
Herning	1.338	1.010
Ikast-Brande	614	416
Ringkøbing-Skjern	754	578
I alt	13.707	10.210
Total	23.918	

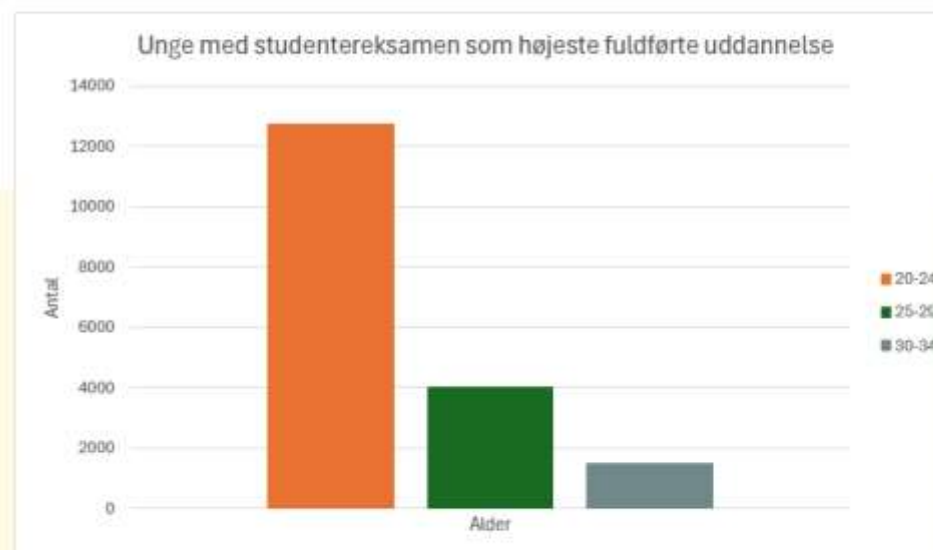

Unge (20-34 år) hvis højeste fuldførte uddannelse er studentereksamen

**BUSINESS
ESBJERG**

Tabel 6

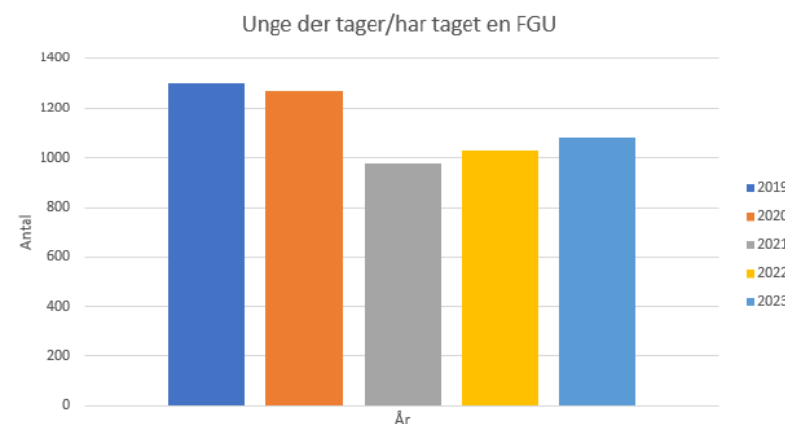
2022	Alder		
Kommune	20-24	25-29	30-34
Syddjytland	10.400	3.342	1.209
Herning	1.422	419	176
Ikast-Brande	398	116	72
Ringkøbing-Skjern	512	141	49
I alt	12.732	4.018	1.506
Total	18.256		

Antal af unge på forberedende grunduddannelse (FGU)

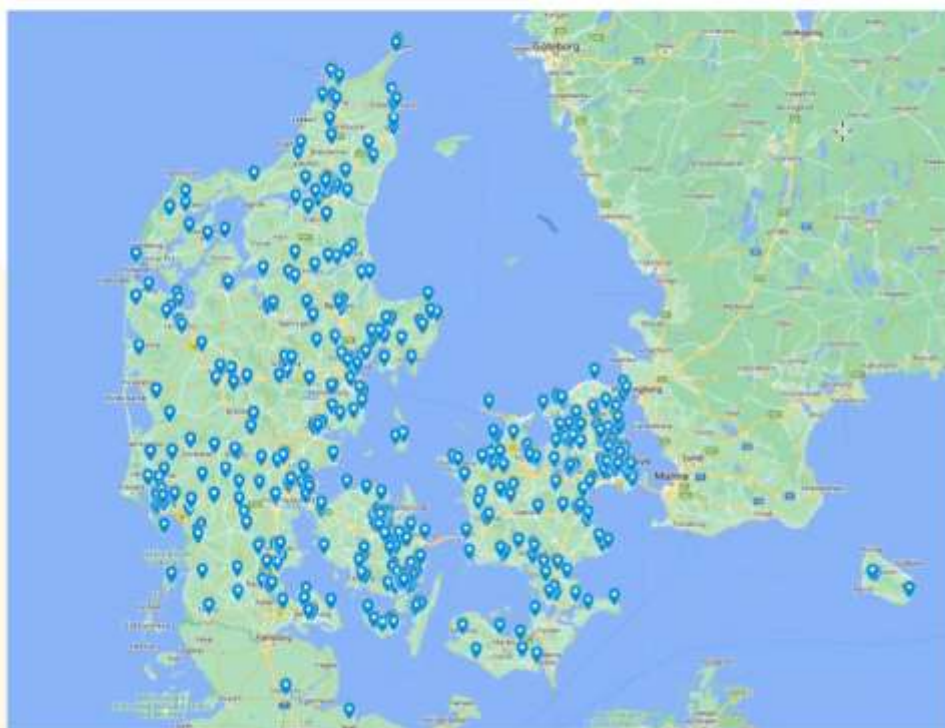
Tabel 7

	År				
Kommune	2019	2020	2021	2022	2023
Sydjylland	1.058	1.056	781	842	851
Herning	109	56	61	60	67
Ikast-Brande	35	61	33	33	53
Ringkøbing-Skjern	97	99	103	95	110
I alt	1.299	1.272	978	1.030	1.081
Total					

Demografisk fordeling af de sidste 250 ansatte ubefarne skibsassistenter ved Esvagt

BUSINESS
ESBJERG

BUSINESS
ESBJERG

-
- A man with a beard and mustache, wearing a brown sweater over a light blue shirt, is pointing at a flipchart. The flipchart has the title 'Interventionens' at the top. Below the title, there is a diagram with the word 'Probleme' in a large, stylized font. To the right of 'Probleme', there is a list of items: 'Friede', 'Sicherheit', 'Gerechtigkeit', 'Wohlfahrt', '...'. The man is looking towards the camera with a slight smile. In the foreground, the backs of several audience members' heads are visible, indicating he is in a presentation setting.

Bilag 3 Støtteerklæringer

DanishShipping

København, 21. august 2024

Støtteerklæring fra Danske Rederier til oprettelsen af en skibsassistentuddannelse i Esbjerg

Danske Rederier vil hermed udtrykke vores fulde støtte til Fredericia Maskinmesterskole og MARTEC i oprettelsen af en ny skibsassistentuddannelse i Esbjerg. Initiativet er af væsentligt skridt i retning af at sikre den nødvendige arbejdskraft til den maritime sektor, som står over for en betydelig vækst, ikke mindst på grund af udvidelsen af havindsæktoren.

Med den hastigt voksende efterspørgsel på grøn energi, herunder især havvind, står vi over for en udfordring, hvor der allerede nu er mangel på kvalificerede medarbejdere. Havindsæktoren forventes at ekspandere betydeligt i de kommende år, hvilket yderligere vil øge behovet for skibsassister og andre fagfolk med maritime kompetencer. Det er afgørende, at vi i Danmark formår at uddanne og tiltrække de nødvendige hænder til at understøtte denne udvikling og sikre, at Danmark bevarer sin føreposition inden for den maritime sektor og den grønne omstilling.

Business Esbjerg har foretaget en undersøgelse blandt unge i alderen 15-30 år, bosat i Sydlænd samt Herning, Ikast-Brande og Ringkøbing-Skjern kommuner, som viser, at der er et solidt rekrutteringsgrundlag for en skibsassistentuddannelse i Esbjerg. Denne undersøgelse indikerer, at der er interesse og potentiale blandt de unge i regionen for at påbegynde en maritim karriere, hvilket er et yderst positivt tegn for den kommende uddannelse.

Vi ser Esbjerg som det naturlige centrum for en sådan uddannelse, da byen allerede er en stærk maritim hub. En skibsassistentuddannelse i Esbjerg vil derfor ikke blot styrke byens position som en maritim uddannelsesby, men også sikre modkørelse af de stigende behov fra erhvervslivet i takt med udvidelsen af havindsæktoren.

Danske Rederier opfordrer derfor til, at der bliver taget de nødvendige skridt for at etablere denne uddannelse i Esbjerg, og vi ser frem til at samarbejde med alle relevante parter for at sikre uddannelsens succes og relevans for den maritime sektor.

Med venlig hilsen,

Anne Windfeldt Troile
Direktør for arbejdsmarked, rekruttering og uddannelse
Danske Rederier

10. august 2024
A.B.

MARTEC
Håndværkvej 54
8600 Frederikshavn

Støtteerklæring

Danske Maritime giver hermed sin opbakning til, at MARTEC i samarbejde med Fredericia Maskinmesterskole opretter en **Skibsassistentuddannelse** i Esbjerg.

Det vil Danmark mangler tekniske medarbejdere og i de kommende år vil manglen på dygtige medarbejdere inden for STOM desværre ikke blive bedre. Det er derfor vigtigt, at vi har mulighed for at uddanne flere medarbejdere til Det Blå Danmark. I den forbindelse vil MARTECs og Fredericia Maskinmesterskoles tilgang for at oprette en Skibsassistentuddannelse i Esbjerg være med til at løse denne mangel.

Danmarks behov for uddannelse af flere skibsassister til a. for at kunne supportere den planlagte udbygning af havvind.

Med venlig hilsen:

DANSKE MARITIME

Jenny Ly. Børst
Administrerende direktør

Danske Maritime
Håndværkvej 54
8600 Frederikshavn

Telefon: 71 21 21 21
E-mail: info@dansemaritime.dk

Skema 10
17.08.2024
10.08.2024

Skema 10
17.08.2024
10.08.2024

Esbjerg, 21. august 2024

Støtteerklæring

ESVAGT AS giver hermed sin opbakning til, at MARTEC i samarbejde med Fredericia Maskinmesterskole opretter en **Skibsassistentuddannelse** i Esbjerg.

ESVAGT AS opfatter, at det svært at rekruttere skibsassister og der er stort behov for uddannelse af flere skibsassister for at kunne supportere den planlagte udbygning af havvind i de kommende år.

ESVAGT AS opfatter en geografisk udfordring i stigende til uddannelsen og forventer en naturlig højere tilgang til uddannelsen ved at der etableres et udbud af uddannelsen i Esbjerg.

Med venlig hilsen / Kind hilsener

Tina Hultjær Nielsen
Head of Recruitment & Training
ESVAGT

Dokvej 4, 6700 Esbjerg, Denmark

Esbjerg den 22.08.2024

STØTTEERKLÆRING

Business Esbjerg giver hermed sin opbakning til, at MARTEC i samarbejde med Fredericia Maskinmesterskole opretter en **Skibsassistentuddannelse** i Esbjerg.

Business Esbjerg opfatter, at det svært at rekruttere skibsassister og der er stort behov for uddannelse af flere skibsassister for at kunne supportere den planlagte udbygning af havvind i de kommende år.

Med venlig hilsen

Karsten Blicher
Direktør